

BÖLÜM 10

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE YABANCI UYRUKLU ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM DENEYİMLERİ ÜZERİNE ÖRNEK BİR ARAŞTIRMA

Bora BALUN¹
Yener ŞİŞMAN²

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü 11 Mart 2020 tarihinde COVID-19 salgınını pandemi olarak nitelendirmiş, tüm ülkelere sıkı düzeyde toplumsal önlemler alınması çağrısında bulunmuştur. Bu kapsamda ülkelere acil müdahale mekanizmalarının işletilmesi önerilirken; salgının yayılımını önlemek ve bulaş riskini azaltmak amacıyla sokağa çıkma kısıtlaması veya sokağa çıkma yasakları gündeme gelmiştir (World Health Organization, 2020). Fakat sosyal hareketlilik önlenirken aynı zamanda yaşamın devam ediyor olduğu gerçeği; çalışma yaşamı, eğitim öğretim, sağlık gibi toplumsal süreklilik isteyen konuların nasıl devam ettirileceği sorunu ortaya çıkartmıştır. Nitekim eğitim bu sorunların önemli bir parçasını oluşturmuş, eğitime geçici olarak ara verilmesi COVID-19'un ilk aşamasında tercih edilen yaygın uygulamalar arasında yer almıştır. Örneğin pandeminin başlangıç döneminde dünya genelindeki hemen her ülkede, genel veya bölgesel kısıtlamalarla eğitime ara verilmiştir (UN, 2020). Türkiye’de bu sürece uygun tedbirler geliştirirken, öncelikli tercih edilen önlem tüm eğitim kademelerinde eğitime geçici olarak ara verilmesi uygulaması olmuştur (YÖK, 2020). Fakat vaka sayılarındaki hızlı artış ve bulaş hızının yüksekliği yanı sıra tıbbi tedbirler konusunda oluşan tereddütler ve yetersizlikler, COVID-19'un beklenenden daha uzun süreceğini göstermiştir (ILO, 2020). Doğal olarak örgün eğitimin bu koşullar altında devam ettirilemeyeceğinin, ama eğitime ara verilmesi uygulamasının da sürdürülebilir ve istenilen bir durum olmadığının anlaşılması, bu aşamada en makul çözüm olarak “uzaktan eğitim” modelini eğitimin devamı açısından önemli bir bileşene dönüştürmüştür.

¹ Dr. Öğr. Üyesi Bora BALUN, Karabük Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, borabalun@karabuk.edu.tr

² Doç. Dr., Yener ŞİŞMAN, Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, ysisman@anadolu.edu.tr

noktadrlar. Araştırma kapsamında ulaşılan katılımcıların tamamı uzun süredir Türkiye’de bulunmaktadır. Üstelik pandemi döneminde ülkelerine de gitmemişlerdir. Bir taraftan tıbbi açıdan pandeminin yarattığı bilinmezlik hissi, diğer yandan evde kapanılıyor olması katılımcıların uzaktan eğitim sistemine karşı olumsuz tutum geliştirmelerinin önünü açmıştır. Neticede Türk öğrenciler kendi aileleriyle birlikte bu süreci atlattırken, yabancı öğrenciler toplumsal yaşantısına bir parça yabancı oldukları bir ülkede sosyo-ekonomik gerçekleriyle bu süreci atlatmaktadır.

Katılımcılar, örgün eğitim görmek üzere Türkiye’ye gelmiş fakat pandemi şartlarından dolayı bu imkândan istenilen düzeyde yararlanamamışlardır. Örneğin bazı katılımcılar örgün eğitim için öğrenci harcı ödediklerini, kampüs imkânlarından yararlanmak ve sosyal çevrelerini geliştirmek istediklerini ifade etmişlerdir. Bu düşünceler, eğitim için Türkiye’yi tercih etme eğilimlerini de etkilemiştir. Bu noktada, örgün eğitime oranla gerek fiziki mekâna olan ihtiyacı asgari düzeye indirmesi ve sosyalleşmeyi sınırlandırması gerekse de eğitim kalitesine dair çekincelerden dolayı yabancı öğrencilerin uzaktan eğitime çok sıcak bakmadıkları anlaşılmaktadır. Bu düşüncüyü destekleyen bir diğer olgu ise şayet uzaktan eğitim ile öğrenim görülecekse, kendi ülkelerinden de alternatif kaynakların veya ülkelerin değerlendirilebileceği yaklaşımıyla ilişkilendirilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akdemir, Ö. (2011). Yükseköğretimimizde Uzaktan Eğitim. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1 (2).
- AUO Sözlük. (2017). Açık ve Uzaktan Öğrenme Sözlüğü. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi. <http://auosozluk.anadolu.edu.tr/> (Erişim Tarihi: 01.04.2021).
- Bayram M, Peker A., T, Aka S., T, Vural M., (2019). Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Dersine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (3).
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de Uzaktan Eğitimin Dünü, Bugünü ve Yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3 (2).
- Börü, N. ve Boyacı, A. (2016). Göçmen Öğrencilerin Eğitim-Öğretim Ortamlarında Karşılaştıkları Sorunlar: Eskişehir İli Örneği. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11 (14).
- Can, N. ve Köroğlu, Y. (2020). Covid-19 Döneminde Yaygınlaşan Uzaktan Eğitimin Değerlendirilmesi ve Eğitim Emekçileri Açısından İncelenmesi. *Madde, Diyalektik ve Toplum*, 3 (4).
- CNN Türk. (2021). Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk: ‘Uzaktan eğitim kalıcı olacak’. <https://www.cnnturk.com/turkiye/milli-egitim-bakani-ziya-selcuk-uzaktan-egitim-kalici-olacak> (Erişim Tarihi: 12.04.2021).
- Coşar, M. (2015). Perspectives of Foreign Students Towards Distance Education. *International Journal on New Trends in Education and Their Implication*, 6 (3), 18.
- Çankaya, İ. ve Öztürk, E. (2014). Yükseköğretimde Yeni Küresel Pazar: Uluslararası Öğrenci Hareketliliğine İlişkin Bir Analiz. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (6).
- Diñer, S. (2006). *Bilgisayar Destekli Eğitim ve Uzaktan Eğitime Genel Bir Bakış*. Akademik Bilişim, Denizli, Türkiye, 9-11 Şubat 2006.
- Erol, H., F. ve Gülcü, İ. (2016). Yabancı Dil Olarak Türkçenin Bilgisayar Destekli Öğretimi ile İlgili Yabancı Öğrenci Görüşleri. *International Periodical for the Languages, Literature and History of*

Turkish or Turkic, 11 (3).

- ILO. (2020). *A Policy Framework for Tackling The Economic and Social Impact of The COVID-19 Crisis*. Policy Brief, Geneva: International Labour Organization, May.
- İskender, M., E. (2021). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Uzaktan Eğitim Derslerine İlişkin Deneyimler. *RumeliDe Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 22.
- Karabük Üniversitesi. (2020). Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunun 07.12.2020 tarih ve E-78977401-050.02.04-51343 sayılı Etik Kurul Kararı.
- Özer, Ö. ve Çekici, Y., E. (2020). Uzaktan eğitim yoluyla yürütülen Türk dili derslerinin değerlendirilmesi: nitel bir araştırma. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö7).
- Öztürk, M. (2017). Uluslararası Öğrenenlerin Akademik Gereksinimleri ve Uzaktan Eğitim. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3 (2).
- Phutkaradze, M. ve İnce, B. (2018). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yeni Bir Hedef Kitle: Düzensiz Göçmenler. *Turkophone Türkçe Konuşurların Akademik Dergisi*, April.
- Şimşek, H. ve Kula, S., S. (2018). Türkiye'nin Göçmen Politikasında İhmal Edilen Boyut: Eğitsel Uyum Programı. *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (AEUİİBFD)* 2 (2).
- Taşar, H., H. (2019). Türkiye'deki Suriyeli Mültecilerin Yükseköğretim Sorunları: Adıyaman Üniversitesi Örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11 (31).
- Toker-Gökçe, A. (2008). Küreselleşme Sürecinde Uzaktan Eğitim. *D. Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11.
- UN. (2020). Education in The Time of COVID-19. COVID-19 Report ECLAC-UNESCO. https://repositorio.cepal.org/bitstream/handle/11362/45905/1/S2000509_en.pdf (Erişim Tarihi: 22.12.2020),.
- Yeşil, Y. (2017). Türkiye'de Mesleki Eğitimin Gelişimi Açısından Uzaktan Eğitim Faaliyetlerinin Önemi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22 (3).
- YÖK. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Bilgilendirme Notu: 1. https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/coronavirus_bilgilendirme_1.aspx (Erişim Tarihi: 22.12.2020).
- World Health Organization. (2020). World Health Organization (WHO). (2020). WHO Director-General's Opening Remarks at the Media Briefing on COVID-19-11 March 2020. <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-COVID-19---11-march-2020> (Erişim Tarihi: 14.12.2020).